

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีวิธีดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 2,091 คน จาก 197 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ข้าราชการครู จำนวน 323 คน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2552 ซึ่งได้จากตารางการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างอิงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 หน้า 103) แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในแต่ละอำเภอแล้วสุ่มกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนตามสัดส่วนแต่ละชั้น จึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดตามตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จำแนกตาม
อำเภอและขนาดสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร
เขต 2

ที่/อำเภอ	ขนาดสถานศึกษา							
	ร.ร.ขนาดเล็ก		ร.ร.ขนาดกลาง		ร.ร.ขนาดใหญ่		รวมทั้งสิ้น	
	ประชา กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชา กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชา กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชา กร	กลุ่ม ตัวอย่าง
1.ชาณุวรลักษบุรี	183	28	337	52	119	18	639	98
2.คลองขลุง	131	20	244	38	111	17	486	75
3.คลองลาน	30	5	266	41	131	20	427	66
4.ปางศิลาทอง	53	8	122	19	38	6	213	33
5.ทรายทองวัฒนา	13	2	103	16	44	7	160	25
6.บึงสามัคคี	38	6	97	15	31	5	166	26
รวม	448	69	1169	181	474	73	2091	323

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับ
ข้าราชการครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น
แบบสำรวจรายการ (Checklist) โดยสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ใน
การปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามคือ ข้าราชการครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2
เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert Scale) โดย
กำหนดให้ครอบคลุมพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง
4 ด้าน ได้แก่

1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีจำนวน 16 ข้อ
2. การสร้างแรงบันดาลใจ มีจำนวน 11 ข้อ
3. การกระตุ้นทางปัญญา มีจำนวน 11 ข้อ
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีจำนวน 10 ข้อ

2. การสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการ ตามขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือและกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา โดยให้สอดคล้องและครอบคลุมกับวัตถุประสงค์การวัดตามนิยามศัพท์
- 2.3 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ของการศึกษาและเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเครื่องมือ และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและมีความสมบูรณ์ถูกต้องมากยิ่งขึ้น
- 2.4 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยการลงความเห็นและให้คะแนน ประกอบด้วย
 - 2.4.1 คุณสมศักดิ์ พิมพา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านวังชะโอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2
 - 2.4.2 คุณถวิล พึ่งสุข ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองจอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2
 - 2.4.3 คุณพิชัย ผ่องวิไลย์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านคลองสุขใจ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2

โดยให้คะแนนดังนี้ ถ้าข้อความสอดคล้องกับประเด็นหลักให้คะแนน +1 ถ้าไม่แน่ใจให้คะแนน 0 และถ้าไม่สอดคล้องให้คะแนน -1 จากนั้นนำผลการพิจารณาไปทำการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item-Objective Congruence) จากนั้นคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 มาใช้เป็นข้อคำถามและปรับปรุงแบบสอบถามตามที่ได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ
- 2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับข้าราชการครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ นำผลการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยวิธีของครอนบาค(Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.935

2.6 นำค่าความเที่ยง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ

2.7 จัดสร้างเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ศึกษาค้นคว้าขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชรเขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้ศึกษาค้นคว่านำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 323 ฉบับ โดยไปแจกด้วยตนเอง และจัดส่งทางไปรษณีย์

3. เมื่อถึงกำหนดวันนัดหมาย ผู้ศึกษาค้นคว้าไปขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองพร้อมตรวจสอบความถูกต้อง ความเรียบร้อย ความสมบูรณ์ของข้อมูล ในการตอบแบบสอบถามในแต่ละชุด ได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 323 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 323 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. ผู้ศึกษาค้นคว่านำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ไปวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) โดยมีเกณฑ์การแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่
พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่
พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่
พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่
พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่
พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู
จำแนกตามเพศ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติทดสอบที (t-test)

4. เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู
จำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูล
โดยใช้ค่าสถิติทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว F-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าความถี่ (Frequency)
2. ค่าร้อยละ (%)
3. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
4. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
5. การทดสอบค่า t-test
6. การทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว F-test